

Det Grønne Museums

Venneforening

Nyhedsbrev november 2022

Den 26. og 27 nov. - og få årsskriftet med hjem

Indhold:

- **Tollundmandens mad**
- **Ny museumsinspektør**
- **Præsentation af årsskriftet**
- **Nyt fra museet**

Om Madens Hus - Historisk køkken

Frivilligruppen startede i 2008 med at afprøve opskrifter til bogen *Danskernes mad i 15.000 år*. Mange af opskrifterne var med gotiske bogstaver, gamle mål og vægt, så vi omsatte dem til det nutidige køkken.

Senere har vi lavet forsøg med rabarber, hvidkål, persille og andre grøntsager i samarbejde med Århus Universitet og De 4 Årstider.

Vi har lavet "gammel mad" i mange forskellige anledninger på museet, har serveret for ministre og lokale politikere, har undervist Badehotellets køkkenpiger i bl.a. at plukke høns, flå fisk og lave medister fra bunden. Vi har endog lavet polterabend med Hüttemeier-tema. Vi har også deltaget i en del arrangementer ude af huset.

Vi er også med, hvis der er brug for hjælp ved afholdelse af madskoler. I 2019 deltog vi desuden i madteatret "Madmord".

Vi mødes ca. 1 gang om måneden og vi er mellem 10 og 20 deltagere hver gang. Vi afprøver opskrifter fra forskellige tider, som passer til vores 4 forskellige køkkener i Madens Hus, og vi følger årets gang med de råvarer, som vi kan høste i haven. Vi har f.eks. lavet pandekager i alle 4 køkkener på samme tid og med opskrifter, der passer tidsmæssigt til de forskellige køkkener.

Vi prøver også at være aktuelle i forhold til udstillinger på museet. I tiden med "Guld Korn" har vi arbejdet med kornsorter, som ikke er så meget anvendt, f.eks. byg. I den forbindelse har vi lavet Tollundmandens sidste måltid.

Tollundmandens grød og nogle af de frivillige fra Madens Hus, der lavede den. (Bodil giver den som Tollundmanden, der er død).

Dansk landbrug 1945-2000
480 sider
Normalpris: 349,95 kr.
(Gratis for
Venneforeningens
medlemmer)
Udkommer 17. nov. 2022
på Gads Forlag

Præsentation af årsskriftet

Som medlem af Venneforeningen modtager man gratis museet årsskrift. I år bliver det en helt særlig bog. Det bliver nemlig *Dansk Landbrug 1945-2020* som er kulminationen på tre års arbejde, hvor 11 forskere, heraf tre af museets egne inspektører, har arbejdet sammen om at beskrive de sidste 75 års landbrugshistorie.

Se i øvrigt Anne Bjerrekærs omtale af bogen på side 6.

Medlemmer af Venneforeningen kan i forbindelse med julemarkedet d. 26.-27. november få bogen *Dansk Landbrug 1945-2020* udleveret mod fremvisning af medlemskort. Dette sker fra Venneforeningens bod ved museumsbutikken.

Har man ikke mulighed for at møde op denne weekend, opfordrer vi til, at man selv afhenter bogen i museumsbutikken i løbet af december måned. Så sparer vi nemlig den dyre porto – og har dermed flere penge at støtte museet med. Ikke afhentede årbøger vil blive udsendt sammen med kontingentopkrævning i januar.

Velkommen til ny museumsinspektør!

Den 1. november bød Det Grønne Museum velkommen til Esben Bøgh Sørensen, der i mange år har forsket i landbrugshistorie. Han skal både have ansvaret for museets samlinger og arbejde med landbrugshistorien.

Esben har en ph.d. fra Aarhus Universitet og har senest været ansat som postdoc samme sted med sit eget forskningsprojekt om tidlige videnskabelige tilgange til landbrug i 1600-tallets England. Han har desuden forsket i dansk landbrugshistorie, og særligt i andelsbevægelsen.

Esben er 33 år og bor i Aarhus med sin kæreste og to børn, og glæder sig meget til at komme i gang med arbejdet, komme tættere på genstandene og - ikke mindst - til at arbejde sammen med både museets medarbejdere og frivillige.

Velbesøgt medlemsaften

110 medlemmer deltog i Venneforeningens medlemsaften den 15. juni, hvor vi fik markeret foreningens 40-års jubilæum. Efter 3 spændende oplæg om "Kvinderne i landbruget", "Spis dig gennem historien" og "Fremvisning af eksempler på museets våbensamling", fik deltagerne i Den Gamle Stald serveret kaffe, jordbærdessert og hjemmelavet Bailey.

Bliv klogere på museets dyrehold

Specielt forårsarrangement
kun for Venneforeningens medlemmer!

Tirsdag d. 21. marts kl. 17-18

inviterer driftschefen for museets landbrug og dyrehold, Christian Svanholm Vingborg os med på en gåtur rundt til museets mange husdyr. Turen starter ved museets staldkompleks vest for museet, hvor ca. 30 kreaturer af flere gamle danske racer går på vinterstald. Her får du fortællingen om udvælgelse af avlsdyr og brunstovervågning – og meget andet. Og på turen besøges også både får, geder, grise og kaniner. Museets direktør og formidlingschef går med på turen.

Tilmelding til cb@dgmuseum.dk eller på tlf. 87951523 senest d. 15. marts

Der er et maksimum på 30 deltagere, men ved stor interesse gentages turen samme dag kl. 18.15.

Mødested: Ved museets kvægstalde vest for museet
(kør ud forbi Polakhuset mod byggepladsen)

Nyt fra Det Grønne Museum

Ved direktør Anne Bjerrekær

Vi lever desværre i en forunderlig tid med krig i Europa, inflation og mange flere udfordringer, end vi havde set komme for bare få år siden. Det rammer ikke bare mange familier og husholdninger hårdt, de store varmeregninger gør også ondt på dansk kulturliv – og på museet. Vi har lige som alle statslige institutioner sat temperaturen i både udstillinger og på kontorer ned, men heldigvis laver vi selv en del vedvarende energi ved hjælp af de solpaneler, der er placeret på tagene både på det nye magasin og på museets udstillingshaller. Og - mere held! - vi har i år fået næsten 2 mio. kr. til energioptimeringsprojekter, så vi får udskiftet vores utætte porte i år, og der er varmepumper og flere solpaneler på vej til næste år. Vi regner alligevel med at skulle bruge ca. en halv million mere på opvarmning og el, end vi havde budgetteret med i denne fyringssæson, så det sidder vi lige nu og arbejder med at finde i budgettet for 2023. Det er ikke sjovt.

Men i sådan en krisetid har vi netop brug for historien til at minde os om, at sådanne perioder er midlertidige – og vi har brug for kultur til at skabe rammerne om fællesskab og oplevelser, indtil det igen "går over".

Vi krydser fingre for, at museumsbesøg ikke er dét, der først skæres fra i familiebudgettet. Heldigvis har vi stadig relativt lave priser og rigtigt meget at tilbyde. Efter en sommer med mange aktiviteter og mange besøgende, et efterår med fokus på jagt i efterårsferien og DM i Vildtmad i november, står julen snart for døren - og med den også museets hyggelige og traditionelle julemarked, der i år finder sted i weekenden d. 26. og 27. november. I år er de fysiske rammer dog lidt ændrede, da skovudstillingen STORT i efteråret holdt flyttedag til et andet lokale, hvilket giver god plads til jul i den store udstillingshal.

I samme juleweekend er der også lancering af bogen "Dansk Landbrug 1945-2020", der udkommer på Gads Forlag. Udgivelsen er kulminationen på 3 års arbejde, hvor 11 forskere, heraf 3 af museets egne inspektører, har arbejdet sammen om at beskrive de sidste 75 års landbrugshistorie. Det har været et stort og spændende arbejde at være en del af, og bogen har været længe undervejs, så vi glæder os til omsider at kunne sende "babyen" ud i verden. Og ja, jeg kan vist godt røbe det: bogen fungerer også som museets årsskrift, så den udleveres også til medlemmer af Venneforeningen på julemarkedet. Eller tilsendes senere. Vi håber, at I vil kunne li' den!

De bedste hilsner
Anne Bjerrekær, direktør

Det Grønne Museums aktivitetsplan

Alle hverdage kl. 13.00: **Formidleren Fortæller** (alle hverdage minus helligdage og ferier)

Hver tirsdag **Gartnere arbejder i Guldkorn og i Polakhusets have** (til medio december 2022)

Hver onsdag **Traktorværkstedet er bemandet** (til medio december 2022)

Aktivitetskalender frem til april 2023:

- 12. nov. Fællessang i samarbejde med FOF (billet købes via FOF)
- 12. nov. Jagt for hele familien i samarbejde med Herregårdsmuseet Gammel Estrup
- 26.11.-30.12 Udstilling: Alletiders Jul med 300 års julestemning
- 26.-27. nov. **Julemarked**
- 30. nov. Jul: Historier og mad – vandring og temafrokost
I samarbejde med Den Gamle Stald (kræver særskilt billet)
- 3.-4. dec. Oplev det julepyntede museum, få 300 års julestemning i udstillingen "Alletiders Jul",
og bag og dekorer dit helt eget honninghjerter efter historisk opskrift
- 10.-11. dec. Oplev det julepyntede museum, få 300 års julestemning i udstillingen "Alletiders Jul",
og bag og dekorer dit helt eget honninghjerter efter historisk opskrift
- 17.-18. dec. Oplev det julepyntede museum, få 300 års julestemning i udstillingen "Alletiders Jul",
og bag og dekorer dit helt eget honninghjerter efter historisk opskrift

Vinterlukket fra 31. december 2022 til fredag den 10. februar 2023

- 11. feb. Fejring af sæsonåbning
- 11.-19. feb. Vinterferieaktiviteter
- 4. marts Levende Lørdag
- 21. marts **Special-arrangement - kun for Venneforeningens medlemmer.**
Guidet tur og fortælling om museets dyrehold. Se omtalen på side 4. *Husk tilmelding!*
- 1. april Levende Lørdag
- 1.-10. april Påskeferieaktiviteter

Se mere på www.detgrønnemuseum.dk

Foto fra Jysk Mesterskab i pløjning med hest, som foregik på museets marker søndag d. 23. november.

EFTERLYSNING!

Museet vil sætte stor pris på lidt ekstra hjælp til afvikling af årets store julemarked, der finder sted i weekenden d. 26.-27. november.

Du binder dig ikke til hele weekenden – få timer kan også være en stor hjælp for museet!

Har du lyst til at være en del af denne store event, der traditionelt tiltrækker mellem 4-5000 glade mennesker, så kontakt meget gerne museets frivilligkoordinator Anette Stavensø Møller på asm@dgmuseum.dk eller på tlf. 2080 3128 og hør nærmere.

Det Grønne Museums Venneforening

Randersvej 4, 8963 Auning

Telefon 86 48 34 44. Mail: info@dgmuseum.dk